DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXXIV. | ZATURDAG den 14den NOVEMBER 1846 | No. 46.

GEMENGDE BERIGTEN.

AMSTERDAM. Wanneer wy eenige cyfers zamenvatten van de door de Heeren Adrien en Eugene Balbi, over de vyf eerste volken van het vasteland, in hun vergelykend statistiek werk opgenomen, en onlangs te Milaan uitgegeven, dan kan men zich van hunne onderlinge magt eenig denkbeeld maken. De bevolking dezer vyf natien, welke wy volgens het betrekkelyk getal der inwoner zullen klassificeeren, was in 1844:

In	*Inwoners.*		*Vierk. mylen.*	*Inwoners.*
Engeland	28 millioen	op	90,950	of 308 per myl.
Frankryk	34,7 „	„	154,000	„ 225 „ „
Oostenryk	37,5 „	„	194,000	„ 192 „ „
Pruisen	15,5 „	„	80,450	„ 181 „ „
Rusland	56,5 „	„	1,535,000	„ 37 „ „

Dat wil zeggen, dat op het Engelsche grondgebied een vierk. myl negen, of tien malen meer inwoners bevat dan in Rusland; meer dan een derde dan in Frankryk; en byna het dubbele in Oostenryk en in Pruisen.

Ten naastenby op ditzelfde tydstip waren de openbare inkomsten en schulden dezer vyf megendheden als volgt, tot guldens herleid:

	Inkomsten 1840.	*Schuld* 1842.
Engeland	760 millioen.	10,170 millioen.
Frankryk	490 „	1,950 „
Oostenryk	260 „	850 „
Pruisen	104 „	322 „
Rusland	217 „	787 „

Aldus is Engeland dertien malen zyne inkomsten schuldig; Frankryk vier malen; Oostenryk en Pruisen een weinig meer dan drie malen, en Rusland byna vier malen.

Wanneer men de magt dezer vyf mogendheden wil afmeten naar het cyfer der troepen, dan vindt men:

	In vredestyd.	*In oorlogstyd.*
In het Britsche Ryk	410,000 man.	720,000
Frankryk	363,000 „	600,000
Oostenryk	424,000 „	671,000
Pruisen	131,000 „	429,000
Rusland	„ „ „	1,003,000

Het grootste gedeelte der inkomsten wordt gebruikt door die twee millioenen soldaten; wanneer dus de vyf eerste mogendheden van Europa zich onderling verstonden, om voor de helft of het drie vierde gedeelte het cyfer hunner legers te verminderen, dan zouden daaruit vele voordeelen voortvloeijen. De vyf mogendheden zullen zich voorzeker niet omtrent dit punt verstaan; zy zullen er zelfs niet aan denken. Maar een groote stelregel zal ongevoelig de massa's doordringen. Deze stelregel is die van het vrye verkeer, hetwelk onmiddelyk op 99 pCt. de oorzaken en kansen des oorlogs zal verminderen niet alleen tusschen de vyf groote mogendheden, maar ook tusschen al de beschaafde natien der wereld.

BRUSSEL. Een Engelsch ingenieur bevindt zich sedert eenigen tyd te Antwerpen met de plans voor eene groote, deels vaste, deels hangende brug, welke over de Schelde zou gelegd worden. Dit grootsche plan, dat onze stad met het Vlaamsche hoofd zou verbinden, is door bevoegde mannen en door uitstekende ingenieurs onderzocht, die de uitvoering daarvan mogelyk achten. Men zegt, hoewel wy voor de juistheid dezer opgave niet kunnen instaan, dat de kosten omstreeks 2 millioen frs. zullen bedragen.

PARYS. Twee leden van de Parysche academie van geneeskunde waren naar Londen vertrokken, om de sporadische cholera te bestuderen, van welke zich onderscheidene gevallen in de hoofdstad hebben vertoond. Het schynt, dat de ziekte, welke in Engelands hoofdstad heerschte, verscheidene speciale byzonderheden oplevert, welke derzelver bestudering voor de wetenschap zeer nuttig en wenschelyk maken.

— Alvorens Frankryk te verlaten, had Ibrahim Pacha aan Dr. Lallemant 50.000 fr. gezonden, ter vergoeding van de diensten, gedurende twee maanden door dien geneesheer aan den Egyptischen prins in de Pyrenesche badplaats verleend. De doctor hier niet mede te vreden zynde, verlangde 200,000 fr., doch Ibrahim bewilligde niet den geheelen eisch, maar zond nog 100,000 fr.

— De schedel van Lecomte is door eenige phrenologen onderzocht geworden en deszelfs vorm levert naar het stelsel van Spurzheim en Gall, het bewys op van zyne neiging tot moord. Zyn voorhoofd was laag, zyn hoofd versmalde zich naar den hals toe, zyne ooren waren groot en stonden ver van het hoofd af.

— Een dagblad verhaalt, dat Joseph Henry, eenige maanden geleden, tot alle notarissen van Parys eenen brief had gerigt, in welken hy hun, door middel van eene premie van zoo veel ten honderd, eene gebogchelde vrouw vroeg met eene huwelyksgift van ten minste 50,000 fr. Daar een dezer notarissen hem antwoordde, dat hy zich ten dezen tot de orthopédisten moest vervoegen, maakte Joseph Henry eene nieuwe circulaire, welke hy rond zond aan alle orthopédisten der hoofdstad en haren omtrek, en in welke men de volgende zinsnede opmerkt: "Ik wil hebben, dat de schouders myner vrouw even rond zyn als hare huwelyksgift. Ik ben op de huwelyksgift gesteld om myne zaken te herstellen; ik ben op den bogchel gesteld, omdat, onaangenaamheden met myne eerste vrouw gehad hebbende, het my geenszins zal spyten, wanneer myne tweede vrouw op hare schouders een schild van assurantie voor de huwelykstrouw zal dragen."

— Men heeft in Algerië, op omstreeks 8 mylen van Oran, in het bosch van Mulen-Ismaël, eene zeer uitgebreide groef van gips ontdekt. Men komt er in door een put van 30 el diep, en de gips-massa is zoo aanzienlyk, dat zy zou kunnen voorzien niet alleen in de behoefte voor bouwwerken in de geheele westelyke provincie van Algerie, maar ook in eenen zeer aanmerkelyken uitvoer. Men vermoedt, dat de ontginning reeds is begonnen tydens de Spaansche overheersching; maar de Arabieren houden zich overtuigd, dat zy het werk is van de *dyinns* of toovenaars.

Het bladgips is zoo doorschynend, dat het zeer goed tot vensterglas zou kunnen dienen, gelyk dit reeds geschiedde, voor dat het gebruik van het glas algemeen was geworden. Gelyk men weet, gebruikte men ook tot dit einde in dunne blaadjes gesneden hoorn. Wat het gewone gebruik van gips aangaat, dit is vry algemeen in Frankryk, en het is niet twyfelachtig, of de groeve in het bosch van Muley-Ismaël zal hierin kunnen voorzien.

LONDEN. Het wetgevende ligchaam van Louisiana heeft een vry geestig middel gevonden, om het getal vrywilligers te vermeerderen, welke zich zullen moeten inschryven, om onder de wapenen naar de Mexicaansche grenzen te snellen. Het heeft bepaald, dat al de wetten, betrekkelyk de inning der schulden, zouden worden [illegible] ten opzigte van die personen, die in [illegible] dienst van den staat zouden overgaan, om tegen Mexico te stryden.

— Uit New-Orleans verneemt men, dat drie balen ruwe zyde van daar naar Liverpool zyn ingescheept. Dit is de eerste verzending van deze waar, die ooit van daar heeft plaats gevonden. Zy komt uit Ohio, waar de gansche vallei is ingerigt om zyde voort te brengen; ook in Kentucky, Westelyk Virginie en Tenesse legt men zich op dezen tak van nyverheid sterk toe.

— De Philadelphische vrouwen hebben een adres aan hare Engelsche zusters opgesteld, ten einde haar geluk te wenschen met het beëindigen van de Oregon-kwestie Dit adres, door meer dan 3000 vrouwen onderteekend, is onlangs naar Engeland gezonden.

FRANKFORT. De schoone Keizers-dochter Olga brengt haren toekomenden gemaal, den Kroonprins van Wurtemberg, een *speldegeld* aan van jaarlyks 40.000 dukaten, welke de Keizer haar vader, haar zal uitbetalen.

— Prins Frederik van Hessen, weduwenaar van wylen de grootvorstin Alexandra van Rusland, zal, naar men zegt, met de prinses Eugenia van Zweden in het huwelyk treden.

— Het globale getal der verschillende godsdienstbelyders in de Duitsche staten is tegenwoordig als volgt: Katholyken 22,720,104; Grieken 5184; Protestanten 20,158,957; Sectisten of Mennoniten 25,791; Joden 507,519. Voor 25 jaren had men de navolgende getallen: 16,690,700 Katholyken; 2300 Grieken; 15,245,500 Protestanten en Sectisten en 350,000 Joden. Dien ten gevolge heeft, gedurende dit tydsbestek, in Duitschland eene vermeerdering plaats gehad van Katholyken 0,36, Protestanten 0,31, maar van de Joden 0,46.

— In de eerste eeuw te beginnen met het jaar 42 van de Christelyke tydrekening, telt men 8 Pausen; in de tweede 9; in de derde 15; in de vierde 11; in de vyfde 12; in de zesde 13; in de zevende 20; in de achtste 13; in de negende 10; in de tiende 24; in de elfde 19; in de twaalfde 16; in de dertiende 17; in de veertiende 10; in de vyftiende 13; in de zestiende 17; in de zeventiende 11; in de achtiende 8.

— Onder de levensbyzonderheden, door de *Augsburger Zeitung* medegedeeld, aangaande den nieuwen Paus, hebben wy het volgende opgemerkt: "De graaf Mastaï Ferretti had zich reeds vroeg tot de militaire loopbaan bestemd, maar, aan toevallen van épilepsie onderhevig, kon hy tot de krygsdienst niet worden toegelaten. Daarop wilde hy tot den geestelyken stand overgaan. Maar na langdurige theologische studien, maakte dezelfde oorzaak, welke hem de militaire loopbaan belet had in te treden, ook den hinderpaal uit van zyn treden in den geestelyken rang. Toen deed hy eene gelofte aan onze lieve Vrouwe van Loretto en vervoegde zich tot eenen heiligen priester, den vader Strambi, in 1824 overleden, wiens deugden hem de eer der canonisatie deden waardig keuren. De nederigheid en de Evangelische yver van den graaf troffen den man Gods, die, de hooge bestemming, tot welke hy geroepen zou worden, vooruit inziende, de handen op zyn hoofd legde, zeggende: "Ga heen, voortaan zal uwe kwaal u niet meer lastig vallen!" En inderdaad, Mastaï zou sedert niet den minsten aanval dezer vreeselyke ziekte meer hebben doorgestaan.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 12 November 1846.

ALZOO de persoon van *DAVID ABRAHAM JESURUN*, alhier woonachtig, zich by rekwest aan den Heer Gezaghebber dezer Kolonie heeft geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor de hem in eigendom aankomende slavin genaamd JULIETTE, oud 30 jaren, dochter van RITA, zoo is het, dat de Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 13 November 1846.

NAMENS den Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 21 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 18¼ Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een [illegible] minder mogen wegen; op pœne als [illegible] Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Publieke Inschryving

WEGENS den verkoop voor by het Gouvernement aannemelyke aanbiedingen van

15 Tonnen Roodverwhout, zynde de niet verkochte hoeveelheid á 7½ Ton, geannonceerd in de Curaçaosche Couranten van den 31 October jl. en 7 dezer, No. 44 en 45, en voorts nog 7½ Ton, zamen uitmakende 22½ Ton, te bezigtigen by den Kolonialen Magazyn Meester.

De genen, die daarin gading hebben, kunnen zich by beslotene biljetten van inschryving ter Administratie van Financien vervoegen op Dingsdag, den 17 dezer, des voormiddags uiterlyk te elf ure.

Curaçao den 13 November 1846.
De Administrateur van Financien,
H. KIKKERT.

AANBESTEDING.

ALS daartoe gemagtigd, zullen de Administrateurs van het Garnizoen, onder nadere goedkeuring van den Heer Gezaghebber dezer kolonie, aan den minst inschryvende aanbesteden, de leverancie

van p. m. 184 Ned. Ellen Wit Katoen, geschikt voor beddelakens.

De biljetten van inschryving, met de monsters, zullen worden ingewacht op Maandag, den 16 dezer, des voormiddags te elf ure, ten burele van den ondergeteekenden, binnen het fort Amsterdam.

Curaçao den 13 November 1846.
De 1e. Luit. Kwartiermeester,
BONN.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

Anita Muller.	José M. Bobadilla.
Jacob Moreno.	Barth Senior.
M. A. Correa, Jr.	Anna Alette Plaate.
J. Pla.	J. M. Pando.

Curaçao den 13 November 1846.
De Commis, belast met de post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

*** *BEVALLEN* verleden Zondag, den 8sten dezer, van een dochtertje, Mevrouw ELIZA PENNY, echtgenoot van
A. JUTTING DE VEER.
Curaçao den 13 November 1846.

Publieke Verkooping.

C. F. MONSANTO, W. C. JONES en PH. ST. JAGO LEYBA, in kwaliteit van testamentaire Executeuren in den boedel en de nalatenschap van wylen den Heer JOHANNES MANUEL MONSANTO, zullen op Maandag, den 30 dezer, vóór het Pakhuis van den Heer JB. ABM. JESURUN, des morgens te tien ure, het volgende, dezen boedel toekomende, by publieke opveiling doen verkoopen, als:

EEN HUIS en ERVE, gelegen op Pietermaai, in de 1ste Wyk No. 8, aan den Zuidkant.

EENIGE SLAVEN, MEUBELEN, BOEKWERKEN en GOUD en ZILVERWERK.

Curaçao den 13 November 1846.

CURAÇAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.

Nov. 9 zw. gol. Laura, E. Simons, St Thomas.
—— 10 ven. gol. Victoria A. Garces, Coro.
—— — ned. boot Pieternella, A. Nicolaas, Bonaire.
—— — gren. sch. brik Esperanza, J. Gomez, Rio Hacha.
—— — ven. gol. Emalia, J. Acevedo, Po. Cavello.
—— — ned. bark Bonaire, N. Maduro, Bonaire.
—— — ven. gol. Los Amigos, R. Yrausquin, Aruba.
—— 11 am. brik Almatia, J. H. Smith, New York.
—— — eng. gol. Regina, J. S. Welbawer, St. Thomas.
—— 13 ven. gol. Amable Dorothea, C. Sterling, Po. Cavello.

UITGEKLAARD.

—— 7 deen. gol. Sussana, J. Paul.
—— — ven. bark Tres Hermanos, F. Croes.
—— 10 ned. gol. Eensgezindheid, F. van Grieken.
—— 11 sp. gol. Liberal, F. Siragosa.
—— — ned. bark Bonaire, N. Maduro.
—— 12 ven. gol. Dos Hermanos, T. de Jongh.
—— — ned. gol. Ernestina, J. M. Bos.
—— — ven. gol. Genl. Borras, M. Brote.
—— 13 ven. gol. Emalia, J. Acevedo.
—— — zw. gol. Laura, E. Simons.
—— — ven. gol. Los Amigos, R. Yrausquin.
—— — ven. gol. Victoria, A. Garces.
—— — am. brik Josephus, R. Gray.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
NOVEMBER 1846.

V. M. Dingsdag den 3 te 4 u. 25 m. 'smorgens.
L. K. Dingsdag den 10 te 7 u. 7 m. 'savonds.
N. M. Woensdag den 18 te 6 u. 23 m. 'savonds.
E. K. Woensdag den 25 te 5 u. 55 m. 'savonds.

Op den 6 dezer, in den avond, is Z. M. Brik DE LYNX, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant ter Zee D. J. Baron RENGERS, van Suriname binnen deze haven aangekomen. Op den volgenden morgen heeft de LYNX een saluut gedaan, hetwelk behoorlyk van het fort Amsterdam is beantwoord geworden.

Eergisteren, tegen den middag, is alhier digt by het strand van het Binnenwater, omtrent het eerste huis van Pietermaai, het lyk van een pas geboren kind in het water gevonden. Naar wy vernemen, moet het een onvoldragen kind zyn, of voldragen zynde, moet het dan eene onderdrukte dragt zyn; want het is zeer klein. Het lykje begon reeds tot verrotting over te gaan.

Met de aankomst van de amerikaansche brik ALMATIA, Kapitein SMITH, hebben wy Nieuw Yorksche Couranten ontvangen tot de dagteekening van den 15 October. Dezelven behelzen de overgave by Capitulatie van Monterey, hoofdstad van Nieuw Leon, op den 24 September, aan de krygsmagt der Vereenigde Staten, onder den Generaal Majoor Z. Taylor.

Ditmaal hebben de Amerikanen de overwinning eenigzins duur moeten betalen; drie dagen is er gevochten geworden, en zy hebben drie honderd dooden en twee honderd gekwetsten gehad.

Op den 19 kwamen de Amerikaansche troepen vóór Monterey; zy vonden dat de Mexicanen de stad sterk bezet en versterkt hadden; en op den 21 begonnen de aanvallen, welke met eenige tusschenpoozingen drie dagen lang duurden. Op den morgen van den 24 liet Generaal Ampudia aanbieden om de stad by Capitulatie over te geven, en het aanbod werd na eenige conferentie tusschen de beide generaals en hunne staf officieren aangenomen.

De sterkte der Mexicaansche krygsmagt zou, volgens eigene opgave van Generaal Ampudia, 7000 man beloopen hebben.— De Amerikanen schatten deze krygsmagt op 11,000 man.

De akte der Capitulatie van Monterey aan de krygsmagt der Vereenigde Staten, onder Generaal Majoor Taylor, bestaat uit negen artikelen:

By art. 1 wordt bepaald, dat de stad, de vestingwerken, het geschut, de krygsbehoeften en al de bezittingen van den staat, met eenige uitzonderingen, hierna te bepalen, aan den Opperbevelhebber der krygsmagt van de Vereenigde Staten, thans in Monterey, zullen worden overgeleverd.

By art. 2, dat het aan de Mexicaansche krygsmagt toegestaan zal worden de volgende wapenrustingen te behouden: aan de officieren hunne degens; aan de infanteristen hunne wapens en uitrustingen; aan de kavalleristen hunne wapens en uitrustingen; en aan de artilleristen eene veldbattery van hoogstens zes stukken geschut en kruid voor 21 schoten.

By art. 3, dat de Mexicaansche krygsmagt, binnen den tyd van zeven dagen, te rekenen van den 24September af, aan gene zyde der lyn, getrokken door de passage van Rinconada, de stad Linares en San Fernando de Presas, zal trekken.

By art. 4, dat de Citadel van Monterey op den 25 te 10 ure voor den middag, door de Mexicaansche troepen zal moeten ontruimd worden.

Ten einde alle botsingen voortekomen en voor de gemakkelykheid van beide partyen wordt by art. 5 bepaald, dat de troepen der Vereenigde Staten de stad niet zullen bezetten, voor dat de mexicaansche troepen dezelve zullen hebben ontruimd, behalve voor de overgave van het Hospitaal en de Magazynen.

Art. 6 bepaalt, dat de krygsmagt der Vereenigde Staten de in het 3de art. bepaalde lyn niet zal mogen overtrekken dan na verloop van acht weken, of vroeger, wanneer in dien tyd van de gouvernementen der beide staten orders daartoe mogten zyn ontvangen.

By art. 7 wordt bepaald, dat de overgave en ontvangst der publieke eigendommen, door de daartoe door de respectieve kommandanten benoemde officieren, zullen plaats hebben.

Volgens art. 8 zullen alle duisterheden, betreffende de opgemelde artikelen, opgehelderd worden door eene billyke uitlegging en op gronden ten gunste der Mexicaansche krygsmagt.

Het laatste artikel bepaalt dat de mexicaansche vlag, wanneer dezelve van de Citadel zal nedergehaald worden, met 21 schoten van de battery der Mexicaansche krygsmagt zal mogen begroet worden.

Het nemen der stad Monterey door de Amerikanen is weder een belangryk oorlogsfeit in dezen oorlog. Deze stad is een punt van groot belang. Zy is gelegen op eene bergvlakte en heeft eene koele en gezonde luchtstreek. Er gaat ook een groote weg van dezelve naar de hoofdstad.

Gedurende vier maanden zyn de Mexicanen bezig geweest om deze stad te versterken en hebben dezelve tevens tot eene wapenplaats gemaakt. In de nabyheid dezer stad bevonden er zich hoogten, die dezelve bestryken; het was derhalve het belang der verdedigers om deze hoogten te versterken. Het Amerikaansche leger heeft dezelfs togt afgelegd door eene woeste streek, waarin geene wegen bestaan ter vervoering van belegerings geschut. Hetzelve heeft derhalve slechts veldstukken kunnen medevoeren.

De krygsverrigtingen tegen de stad begonnen met het beklimmen der hoogten, en, gelyk het uit de legerberigten blykt, hebben de Mexicanen het geschut op deze hoogten verlaten, zonder hetzelve te vernagelen of de ammunitie te vernielen, zoo dat de overwinnaars slechts noodig hadden het geschut, hetwelk de toegangen der stad bestreek, omtekeeren en de stad zelve er mede te beschieten. Zonder deze omstandigheid zou eene zoodanig versterkte stad met 10,000 man garnizoen, niet gecapituleerd hebben voor een leger van 6000, ontbloot van zwaar geschut.

Deze byzonderheden brengt ons den

Chineschen-Engelschen oorlog in het geheugen. De Chinezen hadden zoo veel koper tot het gieten van hun geschut gebruikt, dat de oevers der rivieren tot zeer verre van zee met batteryen van koper geschut voorzien waren. De ontzettende hoeveelheid koper is echter tot weinig nut versmolten geworden, daar de kanonniers by de bestorming der batteryen wegliepen. Het was ook om die reden, dat er een keizerlyk besluit uitgevaardigd werd, bevelende: dat voortaan ieder kanonnier aan zyn stuk zou vastgeketend worden.

De Mexicanen echter ontvangen eenige lof, dat zy zich nog op het groote wapenplein bleven verdedigen, toen de andere straten reeds door den vyand bezet waren. Het kwaad zal derhalve daarin liggen, dat de kanonniers niet van nagels voorzien waren om het geschut te vernagelen, in gevalle van de noodzakelykheid om hetzelve te verlaten, doordien men niet gedacht heeft, dat deze hoogten zoo spoedig zouden overmeesterd worden.

Het gedrag van Generaal Taylor, wegens het toestaan eener voor de Mexicanen zoo gunstige kapitulatie, wordt door eenige dagbladen gelaakt en door anderen goedgekeurd. Het was ook eene moeijelyke zaak voor Generaal Taylor. Had hy die gunstige voorwaarden aan Ampudia niet toegestaan, dan bestond er wel kans om de gansche Mexicaansche legermagt krygsgevangen te nemen; maar wie weet, hoeveel menschen bloed dit als dan zou gekost hebben. Wat zou hy ook met die gevangenen gedaan hebben?

Van de 6000 man zyner troepen zullen er wel duizend man buiten gevecht zyn gezaakt aan dooden, gekwetsten en zieken; hoe zou hy in het midden van het vyandelyk land die krygsgevangenen bewaakt hebben. Ook zou hy de tegenparty nog meer verbitterd hebben, door geene inwilligingen te doen, terwyl thans deze inwilligingen een wapenstilstand tot vredes onderhandelingen gemakkelyk zullen maken.

De politie in Frankryk moet thans zeer verslapt zyn. Kort geleden laat men Prins Napoleon uit de gevangenis van Ham ontsnappen, en thans vlugten uit het midden van Frankryk twee personen, die Spanje wederom in een burger oorlog kunnen wikkelen, namelyk: de Conde Montemoulin, oudste zoon van Don Carlos, en het beruchte Carlistische opperhoofd, Cabrera.

Uittreksels uit Europesche berigten tot den 1sten October jl.

BATAVIA, 11 *July*. Herhaalde beledigingen, in de wateren van Balie aan de Nederlandsche vlag aangedaan, en laatstelyk de miskenning door den Radja van Beliling van de tusschen hem en het Nederlandsche gouvernement bestaande overeenkomsten, hebben aan den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, aanleiding gegeven, om te bepalen, dat eene expeditie tegen dezen vorst zou worden gerigt, en aan den daartoe benoemden Kommissaris J. F. T. Mayor op te dragen, om met die expeditie aan dien vorst over te brengen een manifest, bevattende het ultimatum van het gouvernement, met den bepaalden last, om, wanneer niet tydig of geen voldoend antwoord gegeven werd, onmiddelyk tot vyandelykheden over te gaan.

By dat manifest werd hoofdzakelyk aan Goesti Ngoerah Modei Karang Assam, Vorst van Balie Beliling, te kennen gegeven:

Dat hy door zyne onverklaarbare en strafwaardige handelingen jegens de Hooge Regering van Nederlandsch Indie, hare vriendschap en bescherming heeft verbeurd, en dat thans het uur geslagen is, waarop hy, radja van Beliling, zal ondervinden, dat, zoo die regering onuitputtelyk is in langmoedigheid, zy, wanneer alle zachte middelen van overreding zonder gevolg blyven, in eene talryke en welgeoefende zee- en landmagt krachtige middelen bezit, om haar gezag te doen eerbiedigen en zich voldoening voor elke aanranding en hoon te verschaffen.

Dat de Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, daarom last gegeven heeft, dat een gedeelte der land- en zeemagt naar Balie zou worden gezonden, ten einde met de wapenen de voldoening en de waarborgen te vorderen en te erlangen, welke langs den weg van onderhandelingen niet zyn kunnen verkregen worden.

Dat echter, alvorens van die wapenen gebruik te maken, nog eene laatste gelegenheid aangeboden wordt, om de rampen af te weren, welke zynen persoon, zyn huis, zyne onderdanen en de vreemdelingen, die in zyn ryk zyn, op dien oogenblik bedreigen, en om de vriendschap en de gunst van den Gouverneur-Generaal te herwinnen, door, namelyk, de aanneming van daarby gestelde voorwaarden.

Dat, zoo deze voorwaarden niet binnen 3 maal 24 uren aangenomen worden, de aanval op zyne staten onmiddelyk plaats vinden zal en de gevolgen daarvan zullen komen op het hoofd van hem, Radja van Beliling, dewyl hy die zich zelven heeft berokkend; op de ryksgrooten, die hem door slechten raad op een dwaalspoor hebben geleid, en eindelyk op alle onderdanen van Beliling en aldaar gevestigde vreemdelingen, die zich vyandig zullen gedragen; en alleen de onschuldigen, te weten zy, die de Nederlandsche krygslieden als vrienden, bondgenooten en beschermers zullen ontvangen, in hunne personen en bezittingen gespaard zullen kunnen worden.

— Uit een rapport van den luitenant-kolonel kommandant van de landmagt by de Baliesche expeditie, G. Bakker, van 26 Juny 1846, gerigt aan Zyne Excellentie den luitenant-generaal kommandant van het Indische leger, bleek dat dit manifest onder parlementaire vlag te Beliling aan den wal is gebragt en ontvangen, doch dat zulks alleen geleid heeft tot eene aanvraag, om uitstel van antwoord gedurende tien dagen, aan welk verzoek de gouvernements-kommissaris vermeende niet te moeten toegeven, zoodat de aanvang der vyandelykheden op den 28sten Juny werd verwacht.

Op den 2den July is door den Schout by Nacht, Kommandant van Zr. Ms. Zeemagt in Oost-Indië en Inspecteur der Marine, te Soerabaija de heugelyke tyding aangebragt, dat, na vruchtelooze onderhandelingen, de landing heeft plaats gevonden en de vyandelyke sterkten te Beliling zyn vermeesterd, zoo als getuigden de zegeteekenen, welke ZHEdG. den Minister van Staat, Gouverneur Generaal, aanbood.

Door de vereenigde inspanning der zee- en landmagt en van het civiel bestuur te Soerabaija is het mogen gelukken, om alle transportschepen, bestemd tot den overvoer der landmagt en der hulptroepen, verstrekt door de sultans van Madura en Sumanap en door den regent van Pamakassan, op het gegevene tydstip voor Beliling te vereenigen.

Ook is het niet onopgemerkt gebleven, dat zich aldaar, gezamentlyk met ons eskader, vertoond heeft een gewapend koopvaardy fregat, door de vorsten van Selaparang bestemd, om, onder Lombokscke vlag, overeenkomstig het vroeger te kennen gegeven verlangen van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, aan de vyandelykheden tegen Beliling deel te nemen.

Van den luitenant-generaal kommandant van het Indische leger, en van den schout-by-nacht kommandant van Zr. Ms. zeemagt, zyn, onder dagteekening van 1 en 2 July, ontvangen rapporten, welke met derzelver bylagen, in afwachting van meer omstandige berigten, ook omtrent de politieke gevolgen dezer onderneming, worden bekend gemaakt.

Deze rapporten vermelden het welslagen der landing onzer troepen, ten oosten van de Kampong Beliling, op den morgen van den 28sten Juny, en gevolgd, na eenen hevigen tegenstand, van het nemen der Kampong; terwyl de troepen den volgenden dag zyn voortgerukt tot Singa Radja, verblyf van den Vorst van Beliling, welke plaats zonder tegenstand van belang is ingenomen en in de asch gelegd; en waarna dien dag nog onze troepen zich voor Beliling hebben opgeslagen.

BATAVIA, 25 *July*. Zr. Ms. schooner *Zephyr*, onder het bevel van den luit. ter zee 1ste kl. P. J. Clyver, kwam in den nacht tusschen den 4den en 5den July te Soerabaija aan, medebrengende 40 metalen stukken geschut, te Beliling en Singaradja genomen, benevens andere amunitien, welke in onze handen vielen.

Men verwacht nog een groot aantal stukken geschut. De yzeren kanonnen, insgelyks in grooten getalle gevonden, heeft men in zee geworpen.

De gouverneur-generaal ontving op den 9den July, te Probolingo, alwaar hy zich toen bevond, de vredes traktaten met de Koningen van Karang-Assam en Beliling gesloten.

De gouverneur generaal ging op den 11den July, na Soerabaije te hebben bezocht, aan boord van de stoomboot *Merapi* en kwam ten 3 ure des namiddags van den 12den te Balie Beliling aan, alwaar Z. Excellentie de volgende dagorder aan de gezamentlyke troepen uitvaardigde:

Officieren, Onder-Officieren, Soldaten en Zeelieden, uitmakende de expeditie naar Balie!

Tydens den aanvang Uwer eervolle zending hield ik my in Uwe nabyheid op, om de maatregelen te kunnen nemen, welke noodig mogten zyn.

Thans, nu Gy die taak op eene zoo roemryke wyze hebt verrigt, begeef ik my in Uw midden, om de gevaren en vermoeijenissen te leeren kennen, welke Gy hebt doorgestaan, en om U myne belangstelling en goedkeuring te betuigen.

Gy hebt die verdiend en U Uwer waardig gedragen. Gy hebt de eer der Nederlandsche wapenen gehandhaafd en het miskende Oppergesag van de Regering hersteld. Gy hebt getoond wat welgeoefendheid, gepaard met moed en vaderlandsliefde, vermag.

Het is in Uw midden, op den grond door Uwen moed op den vyand veroverd, en in naam van onzen dapperen Koning, dat ik U dank zeg voor Uwe verrigtingen.

By myn besluit van heden, heb ik den bevelhebber der landingstroepen, den Luitenant-Kolonel G. Bakker, tot Kolonel bevorderd.

Een gedeelte Uwer zal tydelyk hier verblyven, om de uitvoering van de vooorwaarden der vredesverdragen te verzekeren; het overige gedeelte der expeditie keert naar deszelfs garnizoenen terug.

Mogt de verdediging van Nederlands eer en belangen andermaal hulp behoeven, dan reken ik by voorduring op U.

Leve de Koning!

Extract uit een particulieren brief:

JAVA, 20 *July* 1846. De tydingen der Baliesche expeditie ontvangen, zyn zeer gunstig, de schout-by-nacht Van den Bosch is met de tyding op Soerabaya aangekomen, dat Balie Beleling door onze troepen is ingenomen. Het verlies van onze zyde is groot geweest: 18 dooden, waarvan 11 van de marine en 40 gewonden. Onder de dooden heeft men het verlies van den luit. ter zee van Hoogenhuize, kommandant van de schoener Cameleon te betreuren; onder de gekwetsten: de kapitein Haulbourg, luitenant von Hampa en de luitenants ter zee de Jong en Vreede.— Kapitein Schimpf, luitenant-adjudant Van der Straten en sergeant Westenberg moeten zich byzonder onderscheiden hebben. By het innemen van het fort heeft men 30 stukken en 2 vaandels vermeesterd. Onze troepen moeten zich dapper gedragen hebben, dit was ook niet te verwonderen, daar de beste geest by deselve bestond.

SOERAKARTA, 14 *July*. (Extract uit eenen particulieren brief.) De gebeurtenissen op Balie zullen u langs eenen anderen weg bekend zyn. De Kraton (paleis) van Beliling is vernietigd. Zestig stukken geschut zyn door de Hollanders veroverd, en alles voorspelt, dat wy spoedig in het bezit van het geheele eiland zullen wezen.— Men weet, dat de Balinezen, een dapper volk, tot heden geweigerd heeft het Islamismus aan te nemen. Zy zyn nog alle heidenen, aan de dienst van Buda en Siwah verknocht.

FRANKFORT. In de kleine stad Kreklingen, in Wurtemberg, heeft zich sedert twee jaren eene nieuwe sekte gevestigd, welke al de bestaande geloofsbelydenissen verwerpt en vele aanhangers onder de boeren telt. De leerstelsels van deze secte, indien men haar dezen naam kan geven, steunen op de mystieke geschriften van den Zweedschen dweeper en wonderdoener Swedenborg, welke de volgers der secte natuurlyk op hunne wyze uitleggen. Zy willen niets van den bybel of het Christendom weten, weigeren alle belastingen te betalen, werken zoo weinig mogelyk, laten hun haar groeijen en gaan blootshoofds.— Men kan hen niet bewegen, om hunne kinderen naar de school te zenden; want zeggen zy, de Heilige Geest zal hem wel verlichten, wanneer de tyd daartoe gekomen is. Zy zyn dan ook van alle onontbeerlyke kundigheden verstoken. De oude opperste van deze secte, een slagter van zyn ambacht, heeft kort geleden verklaard, dat de Heilige Geest, welke in hem was, overgegaan is op eenen bakker, wien het volk tegenwoordig den goeden God van Kreblingen noemt.

BREMEN. De door ons ministerie van oorlog gedane pogingen, om de yzeren kanonnen, door middel van de galvanoplastiek te koperen, zyn alle zoo gunstig uitgevallen, dat al ons yzeren vestinggeschut in de groote galvanoplastische inrigting van den baron v. Hackewitz verkoperd zal worden. Reeds zyn 100,000 ryksdaalders tot dat einde bestemd.

LONDEN. De beroemde scheikundige James Marsh, uitvinder van het toestel, dat zynen naam draagt, tot het bewyzen van het aanwezig zyn van arsenicum, is onlangs, in den ouderdom van 57 jaren overleden.

— Men heeft eene dryvende, geheel van yzer en in de fabriek van de Heeren Reid en C°. vervaardigde kerk te water gelaten. Niets haalt by het zonderlinge van den bouw van dit, in zynen aard zeldzaam schip. Het is van onderen plat, in plaats van in een kiel, even als een gewoon schip uit te loopen; de zyde van den achtersteven is geheel vierkant, de voorsteven heeft den gewonen vorm. Deszelfs geheele lengte bedraagt 23 ellen 70 duimen; zyne breedte 7 ellen. In het midden van de kerk bevindt zich de preekstoel van den geestelyke met fluweel bekleed. De hoogte der zaal bedraagt 5 ellen 20 duimen, en in het midden van het dak bevinden zich drie koepelvormige vensters, bestemd om het inwendig gedeelte der kerk te verlichten. Van elke zyde der middendeur zyn de ingangen der galeryen geplaatst, welke door acht sterke yzeren kolommen geschraagd worden. Een gelyk getal kolommen draagt het dak des gebouws. Men heeft er nog geene banken en stoelen in gebragt, en men zal dit niet doen, dan wanneer de kerk tot hare bestemming dienen zal. Eene ruimte van 6 ellen lang en 2 ellen 50 duimen breed is achter den preekstoel vrygelaten geworden, om tot een sakristy te worden ingerigt. Voor de ingangsdeuren, heeft men op het dek eene ruimte van ongeveer twee ellen gelaten, ten einde de geloovigen niet dadelyk, by het aan boord komen, de kerk behoeven binnen te treden. Men kent nog niet regt de bestemmingsplaats dezer kerk, welke gemakkelyk een 700-tal personen zal kunnen bevatten.

— Een brief van St. Augustine (Labrador) aan den *Montreal-Times*, behelst eene belangryke ontdekking, dat namelyk de alligators even als de walvisschen traan voortbrengen. Deze ontdekking is men aan de Indianen verschuldigd, welke er reeds lang gebruik van maakten. Deze traan is even goed als van den walvisch, helder, doorschynend en eene veel betere brandstof in de lampen; men verkrygt ze met weinig moeite, en in zeer groote hoeveelheid. Er is dadelyk eene expeditie uit onze haven vertrokken, om van deze ontdekking gebruik te maken en wel naar de rivier St. John en de Zwarte Baai, waar zich deze leelyke dieren in menigte bevinden. Indien de expeditie gelukt, waaraan wy geensins twyfelen, zal men eene wet moeten maken om de vangst te verbieden, ten tyde dat de alligators hunne eyeren uitbroeyen, want de speculatie zou met kracht dezen nieuwen tak van nyverheid aangrypen, en weldra het geslacht der krokodillen uitgeroeid hebben.

— Op dit oogenblik bevindt zich te Londen een Weener werktuigkundige, die een automaat laat zien, waaraan hy 25 jaren gewerkt heeft, en dat al de automatische meesterstukken van Vaucanson verre achter zich laat. Door middel van een klavier, dat achter aan den automaat gemaakt is, kan deze niet alleen de klinkers en medeklinkers, maar ook lettergrepen, woorden, ja geheele volzinnen uitspreken. Men kan hem woorden doen zingen, lagchen en weenen. Zyn mond heeft een tong van gomelastiek, en lippen, welke zich even als by levende wezens bewegen. De door dezen automaat uitgebragte toonen zyn zeer helder en duidelyk; alleen klinken zy eenigzins gemaakt, hetgeen hun juist eigenaardig doet schynen.

— Men meldt uit Vomsucket (Vereenigde Staten) dd. 16 Juny het volgende: De vermaarde van Amburgh is laatstleden Maandag op eene vreeselyke wyze om het leven gekomen. Hy had zich met zyne menagerie op eene weide by het dorp Scituate nedergezet en vertoonde aldaar voor de talryke toeschouwers zyne verwonderlyke proeven met de door hem getemde dieren. Zeker meisje aan van Amburgh gevraagd hebbende, of hy den moed zoude hebben in het hok der tygers te gaan, op het oogenblik, dat zy hun voedsel ontvingen, antwoordde deze, dat hy er geen gevaar in zag en het dadelyk een ontzaggelyk groot stuk ossenvleesch in het hok werpen. Na een langdurigen stryd over deze prooi waren de tygers genoodzaakt die te laten aan eene allerfraaiste tygerin, welke er mede in een hoek van haar hok ging liggen. Drie malen beproefde van Amburgh te vergeefs haar het stuk ossenvleesch te ontnemen. Woedend brulde de tygerin, en sloeg met haren staart; reeds begonnen de toeschouwers ongerust te worden, maar van Amburgh verzekerde hun, dat er volstrekt geen gevaar was, en vervolgde den stryd met de tygerin. In den tyd van een oogenblik sprong dit dier, al woedender en woedender wordende, toen het geslagen werd, op van Amburgh toe, velde hem ter neder en deze bleef badende in zyn bloed liggen. Een oogenblik daarna hadden al de toeschouwers de menagerie ontruimd, van Amburgh dood latende liggen, wiens lyk de tygerin mishandelde.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 30 October 1846.

AAN belanghebbenden wordt hierby bekend gemaakt, dat ter Koloniale Secretary ter inzage zyn gedeponeerd, de van Zyne Excellentie den Heer Minister van Kolonien ontvangene vier eerste nommers van het tydschrift getiteld *Le Moniteur des Indes Orientales et Occidentales*, uitgegeven door P. F. von Siebold en P. Melville van Carnbee; en voorts aldaar, van en met Maandag den 2 November e. k. tot en met ultimo dier maand, is geopend eene inteekenings lyst op dat werk, voor de zoodanigen, die verlangen mogen, daarvan exemplaren te bekomen; zynde de prys van elken jaargang ƒ 18.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 30 October 1846.

ALZOO de persoon van *GEORGE SALOMON*, zich thans alhier bevindende, zich by rekwest aan den Heer Gezaghebber dezer kolonie heeft geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor de hem in eigendom aankomende slavin MARIA MARTINA (a) JEANNET oud 45 jaren, dochter van DOMINGA, zoo is het, dat de Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, optereopen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 6 November 1846.

ALZOO de persoon van *JAN LOURENS CROES*, woonachtig te Aruba, zich by rekwest aan den Heer Gezaghebber heeft geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor den hem in eigendom aankomenden slaaf genaamd MANUEL, oud 58 jaren, zoon van CLASINA, zoo is het, dat de Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op den gemelden slaaf mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Publieke Verkooping

VÓÓR het beneden locaal van het Weeskamer gebouw, op Maandag, den 23 dezer, des voormiddags te tien ure, van

EEN HUIS, staande aan de Overzyde der haven, in de 5de Wyk No. 351.
EEN AFDAK, mede in de opgemelde Wyk, annex het huis No. 352; en
EENIG GOUD en *ZILVERWERK*,
aankomende den boedel van ANNA RITA DE HOYER.
EEN STUK GRONDS met het daarop staande Woonhuis, gelegen op Pietermaai, in de 3de Wyk No. 291,
aankomende den Heer M. W. CRUGER;
als mede:
EENIGE SLAVEN,
aankomende de Kinderen van voornoemde ANNA RITA DE HOYER.

Curaçao den 6 November 1846.
H. KIKKERT.

LET WEL

HETGEEN te koop is ten pakhuize van *J. J POOL.*

De volgende artikelen recommandeeren zich zelven in pryzen en kwaliteiten, als:

Warendorper Linnen in halve stukken van No. 6 tot 000—Creas—Bretagnes—Osnabrugs Linnen—Colette—Bogotania—Madapollam—ongebleekte Drill—gestreepte Katoen voor Slaven—Vriesche Bont—Bonten No. 2—geruite Ginham—gestreepte en geruite Bonten—Vlaamsch Linnen—Ravensdoek—Duitsch Zeildoek—Zeil en Netten Garens—Katoene Sitze van onderscheidene kleuren—Schryfpapier—Broodsuiker—Muscate Wyn—Flanel—zwart Laken—zwarte zyde en gekleurde Doeken—Vrouwen Kouzen en Mans Sokken—zwarte zyde Handschoenen—Naaigaren—Thee servies en—Kopjes met deviesen—diepe en vlakke Borden—Bokalen en Wyn Glazen in soorten—Hanglampen—Kristale Schoorsteenen en Wasch Pitten, &c. &c. &c.

Curaçao den 29 October 1846.

VOOR exportatie naar Suriname, CELESTINA en hare vier Kinderen, ST. CLAIR (a) PIETER, ANTON (a) JOHANNES, Slaven van H. SCHORRENBERG.

Curaçao den 30 October 1846.

TE KOOP

EENE PIANO en EEN PAARD, te bevragen by H. SCHORRENBERG.

Curaçao den 30 October 1846.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Heere Straat, Huis No. 41. De prys derzelve is ƒ 12.'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.